

Sensorveiledning NORINT1110

NORINT1110 er først og fremst beregnet på internasjonale studenter som ønsker en fordypning i norsk grammatikk. Emnet gir en systematisk gjennomgang av norsk grammatikk, med vekt på ordstilling i hel- og leddsetninger, verbsystemet, substantiv og substantivfraser, orddannelse og sammensatte verb. Studentene blir oppmuntret til å sammenlikne språktrekk i norsk med andre språk, ikke minst språktrekk som kan være utfordrende for en språkinnlærer.

Oppgavesettet består av to oppgaver, og kandidaten skal svare på begge oppgavene og alle delspørsmål. Oppgave 1 teller 70 % og oppgave 2 teller 30 % av samlet karakter.

I alle oppgavene vurderes kandidatenes selvstendighet og refleksjonsnivå. Selvstendighet kan f.eks. vises ved å bringe inn egne, relevante momenter i argumentasjonen eller forklare poenger med egne ord.

Kandidatenes språkføring tas også med i vurderingen, selv om innholdet teller mest. En god språkføring innebærer at ordforrådet er bredt og nyansert og at kandidaten behersker de fleste grammatiske strukturene, også de mer komplekse.

I oppgave 1b og 2b legges det vekt på at teksten skal være «sammenhengende». Det innebærer bl.a. at besvarelsen har en god struktur, at det er god sammenheng mellom avsnittene, og at rene gjentakelser unngås.

Oppgave 1 Tyveri i Bærum

I går skjedde det et nytt tyveri i Bærum. Husets eier arbeidet i hagen mellom 12 og 15, og på dette tidspunktet har tyven sannsynligvis gått inn i det ulåste huset og stjålet en rekke verdisaker. Tyveriet ble ikke oppdaget før det hadde gått flere timer. Huseieren la da også merke til at et stort pengeskap var brutt opp. Han ringte omgående til politiet. Politiet forteller at det har vært svært mange innbrudd i villaer denne sommeren.

(Fra *Asker og Bærum budstikke*)

a) Hvilke tempusformer finnes i tekstutdraget fra *Asker og Bærum budstikke*? Hvordan kan du i hvert tilfelle forklare tempusvalget? Inkluder her om verbet står i aktiv eller passiv form.

- b) Gjør rede for viktige trekk ved tempussystemet i norsk og hva som eventuelt skiller bruken av ulike former fra et annet / andre språk du vet om. (Her skal du skrive minst 200 ord)
- c) Hvilken form av substantivene (bestemt form eller ubestemt form) brukes i tekstutdraget? Begrunn valget av hver form i teksten.
- d) Beskriv kort hva som kjennetegner et sammensatt ord og hva som kjennetegner et avledet ord. Forklar deretter hvordan ordene *ulåst* og *pengeskap* i tekstutdraget er dannet.

I oppgave 1 forventes det at alle deloppgaver er besvart.

I oppgave **a** bør kandidaten gi eksempler på de ulike tempusformene som er representert i teksten, og også eksempel på passiv form. Sterke kandidater vil også kunne forklare valg av tempus, og en ekstra bonus vil det være dersom kandidaten kan gi en tilfredsstillende forklaring på bruk av presens perfektum i linje to – og bruk av preteritum perfektum i passivsetningen i linje fire.

I oppgave **b** forventes en sammenhengende redegjørelse i et forståelig språk. Med «forståelig» menes det at det er fullt mulig, tross enkelte avvik i morfologi og syntaks, å få tak i innholdet i teksten. Her forventes det at kandidaten kan redegjøre for hovedtrekkene ved tempussystemet, nemlig inndeling i et presenssystem og et preteritumsystem.

Kandidaten bør også kunne gi eksempler på trekk ved tempussystemet som eventuelt skiller det fra andre språk, slik som eget morsmål.

I oppgaven fokuseres det på tempussystemet. En god besvarelse innebærer at kandidaten svarer relevant og utdypende på akkurat dette, og ikke bruker for mye plass på andre egenskaper ved verbet, som for eksempel inndeling i sterke og svake verb, dersom dette ikke er med på å forklare et poeng i besvarelsen.

I oppgave **c** bør kandidaten gi flere korrekte eksempler på både ubestemt form og bestemt form som er representert i teksten, og også vite hvorfor ubestemt eller bestemt form er brukt i sammenhengen. Sterke kandidater vil både kunne gjøre rede for grammatiske regler som styrer valg av form, f.eks. ubestemt form etter genitiv i «husets eier» i linje en, og forklare former ut fra sammenhengen, f.eks. at «et nytt tyveri» i linje en er ubestemt form fordi ny informasjon presenteres, og «(det ulåste) huset» i linje to er bestemt form fordi huset allerede er nevnt

I oppgave **d** viser kandidaten en forståelse av hva som kjennetegner et sammensatt ord og et avledet ord. Det styrker besvarelsen om kandidaten viser forståelse for hva et rotord er. I forklaringen av de to eksemplene bør kandidaten vise at *ulåst* er et avledet ord og *pengeskap* et sammensatt ord.

Oppgave 2

Norge

Landet er stort, men veldig stor forskjell er ikke mellom nord og sør. Når begynner høsten, været blir kjøligere, og da folk trenger mye mat for å være friske. Sola blir borte, så de ikke kan få vitaminer fra den.

Teksten om Norge er skrevet av en internasjonal student på språkkurs i norsk. Her er det noen feil i ordstillingen.

- a) Korrigjer feilene i ordstilling, og forklar hvorfor ordstillingen ikke er korrekt i de ulike tilfellene.
- b) Grei ut om ordstillingen i norsk. Legg mest vekt på punkter som du mener kan være utfordrende for dem som lærer norsk som andrespråk. (Her skal du skrive minst 200 ord).

Som oppgaveformuleringen i **a** sier, vil en god besvarelse innebære at kandidaten gjør mer enn å korrigere teksten. Kandidaten skal også forklare hvorfor ordstillingen er feil. Her bør kandidaten kunne si litt om ordstillingen både i hel- og leddsetninger, og skrive om V2-regelen og inversjon i helsetninger. En sterk kandidat vil også kunne si litt om fraværet av innholdstomt «det» i første setning.

Oppgave **b** skal være en sammenhengende tekst, og her vil det bli lagt vekt på kandidatens evne til å svare relevant og utdypende. Et nyansert ordforråd og bruk av fagspråk vil trekke opp her.